

ספר

החידות

ספר שני.

— —

מאת

יהואש זאלודסקי.

דפוס „עקספרעס",
84a, היי סטריט, ווייטשעפעל,
1928.

[illegible] Fr-

unknown to
Rothe Bibl. A–J, Wenninger
and [illegible]

ספר החידות חלק שני

פתח דבר, אל הקוראים.

התורה הקדושה שצוה לנו משה מורשה צותה אותנו „השמר לך פן תעזוב את הלוי״... ובחלק הראשון מספרי ספר החידות, בין יתר האנשים הגדולים והמפורסמים שהזכרתי לטוב עזבתי את הלוי, ועפי „שגיאה״ לא מצדי אך מצד הדפוס, לא נמצא שם המטיף המצוין והנפלא מר **שלמה בן התורני** והחכם הגדול מר **חיים יהודה**,* ושגיאות מי יבין? לכן אמרתי אכפרה נא פניו במנחה מנחת מרחשת רחשי לבי, ואני נותן לו מקום בראש, והלוי יהיה לכהן, לא לעלות לתורה ראשון; רק לוי במקום כהן, יען כי הוא איננו ממשפחת הלוים רק ראשון בסוד חכמים ונבונים. להודות לו בתודה וברכה על כל הטוב והחסד שעשה עמדי, והיה לי לאחיעזר ואחיסמך להוציא גם את החלק השני מספרי ספר „החידות״, ולכבודו הרם והנעלה אשיר לו שיר תהלה.

* The Rev. S. Levy, M.A.

שיר לשלמה שהשלום שלו.

בן אב יקר תלמודי נפלא המצוין
במדות ובמעלות טובות הנודע
שכל ימיו הקדיש לתורה ולתעודה
מר חיים יהודה.

———

שמך שלמה נאה לך ואתה נאה לשמך
אוהב שלום ורודף שלום תמיד היית
בתורה ובחכמה יומם ולילה הגית
זה יותר משלשים שנה, במקדש מעט
נפת תטפנה שפתיך שפתי משרים
על גרם המעלות עלית לאט לאט
גם על ראש פסגת החכמה והמדעים
איתן מושבך, גם „כבקרת" רב לך ידיך
חן ושכל טוב מצאת גם בעיני חכמי הגוים
פועל צדק דובר אמת בלבבך, תמים במעשיך
דבריך דברי חכמה ודעת, ישרים ויקרים
קח נא ברכתי ממני אחד מאלפי אלפים
מכבדיך ומעריצך
דשן ורענן שתול בבית ד' תזריח ותפריח
כל ימי חייך, ותזכה, להטיף אמרותיך גם
לימות המשיח.

יהואש זאלודסקי
המכונה ב'ר'מ'י'ז'א.

חידה א.

ראשיתי היא בארץ מתחת
ואחריתי לא ביגון אך בנחת
„כל" מכל תשים בקרבי בידיך
תראה את שמי מפרש בעיניך
מה אני? מגיד הרקיע ·
הביטה על מראיתי ושמי לפניך יוֹפִיַע.

חידה ב.

ראשיתי היא בין הפרשים
אחריתי היא בין התרשישים
תוכי היא בין רוכבי הרכש
גם בכלך, גם בלכש
במלאכת המשכן נבראתי בתחלה
עתה תמצאני בכל קְהִלָה.

חידה ג.

יש לי פה, אך אלם אנכי

אינני מדבר, צומח, או, חי

בכל זאת חזק ואמיץ כֹּחִי

לקנות לב כל איש עד בלי די

יקר אני כאבנים טובות ומרגליות

על כפים ישאיני בראשי הומִיות.

———

חידה ד.

ראשית שמי, במעשה בראשית תראני
ואחריתי בארץ החוילה תמצאני
אמנם, לפעמים דל הנני
בכל זאת תריח בו ריח נחוח
מה חדל אני לא נס ממני לח.

———

חידה ה.

בראשיתי ואחריתי עלה עלי על
הזק אנכי ובידי יש לאל.
אמנם שמי לשמצה בפי כל
מה אנכי, חפצים אתם לדעת הגברים,
שאו עיניכם אל מרום הרים,
תכירוני ותדעוני, קוראים יקרים.

———

חידה ו.

בראשיתי אני בין החיים
ולא בין המתים
באחריתי אני בין המתים
וגם בין החיים
בתוכי אני בין רמי המעלה
בלי תוכי אני איש בן נח
הבאתי עלי חרפה וקללה
פעם תראני לבעל מח
ופעם לבעל מום משחתי בי
פעם בתקופת תמוז קירא לי
ופעם אני משחית ומחבל
תחרימני, ושמי תנבל
מה אני? נקבה או זכר
ק־אני בשמי היום, גם מחר
תדע כי אינני נקבה, אך זכר.

———

חידה ז.

בשמי במלואו אני מביא ברכה,
ואוביל שי עד בלי די,
בשדה ובגרן יש לי יד
פעם אביא שד ואנחה,
פעם אני חולץ שַׁד
לאלפי אלפים ולרבבות,
ואת שמי האמיתי, הראיתי להאבות.

———

בדיחה לפורים.

חידה ח.

כרות ראש פרשנדתא

וגם ראש הקטן ויזתא

וחקרת ודרשת

וקח קרב פרמשתא

ותוסיף גם רגל ארידי

כי נכון וכדי

לשאל במשפט האורים

ותדע כי חיב אינש לבסומי בפורים.

———

חידה ט.

בבקר תראני כשחר פרוש על ההרים
ופעמים תמצאני בין עדרי הבקרים
פעם כריתי לי קבר בין הקברים
ופעם רקב בעצמותי בין הנרקבים
פעם תראני בקולות וברקים
לא תראני לא בהרים ולא בעמקים
אני בין הזכרים ובין הנקבות
לאשה נשאתי לאחד מראשי האבות
בדרך נכשלתי ונפלתי קרני אסון
קמתי מהרה והאסון נהפך לששון.

———

חידה י.

באבות הנשיאים, תראה את שמי בכל.

אמנם כן, בשמי אני מוצא חן,

אך לא בקדש רק בחל

פעם תראוני בין הנחלים

ופעם תמצאוני בין הנחשלים

אני שואג בקול כלביא

וקורא אלי, אלי ואבי!

———

חידה יא.

אינני מן היקב, אך מן הגרן
תראני ותבירני בחבצלת השרון
הרם קולך וקרא את שמי בגרון
אני הבכור, משלשה אחי הנורעים
במשפחות הלוים, תמצאני שמה
במשמרת המשכן בחצר, בין הקלעים
בין המחנות, אני חונה ימה.

———

חידה יב.

בראשיתי ואחריתי תדמיוני כְמו אל
מחציי ומעלה, אש עצור בי
ומחצי ולמטה, יש לי כל
בימי אברהם, כאיש נקראתי בשמי
בימי המרגלים, בשם צומח תקראוני
דרשו בספרי בראשית ובמדבר ותמצאוני.

———

חידה יג.

שמי אך משלש אותיות,
על כפים ישאוני בראשי הומיות
ראשיתי ואחריתי בין עניים אומללים,
תוכי ראשון בין גבירים גדולים.
תראני גם בימים ובנחלים,
במים רבים במשברי ים,
בנושאי המשכן במדבר, תמצאני שם.

———

חידה יד.

בשם עצם פרטי אני בפי כל לשמצה
ובשם תאר, במלא רהב הארץ אני נמצא
בשמי תמצא חברותא, גם מיתותא
ברח ממיתותא, ובחר חברותא;
אם תכירני, השמר להזכיר את שמי פעמים
פן תאונה אליך דבר בלהי נעים
דרוש בנביאים, המצאני ותראני בעינים.

———

חידה טו.

כצל היו ימי עלי ארץ

ברית עולם הפרתי, הבאתי עלי קרץ

יען כי הייתי גודר פרץ

לא הלכתי בדרך כל הארץ

בשמי אפיל אימה ופחד

אני אדם, ועץ השדה יחד

פעם פלץ ובעתה תאחזני

בדור המדבר תבקשני ותכירני.

חידה טז.

לדעת שמי בכל עת תמצאני

אך הבא לי עזרת מצר,

אל תוך ביתך תביאני ותעצרני

תכבדני בששון ושמחה ויקר

קשה תהיה עליך פרידתנו

נגילה ונשמחה בזמן שמחתנו.

———

חידה יז.

בין יתר עשרת הדברים גבראתי
ליוצאי מצרים במדבר נלויתי
פעם מקומי מתחת לארץ במים
פעם אשא אבר כיונה תחת השמים
פעם נאספו אלי צאן ועדר
פעם ארב יושב לי בחדר
לולי אנכי, לשונך מצמא נשתה
קרא „חידתי" באר היטב, יגעת ומצאת.

———

חידה יח.

בשמי האמיתי, בדמות אִיש תראני
ובשמות הערים בשם עיר תמצאני
פעם אני מוצא חן בעיניך
ופעם ככלב רע תגרשני מפניך
פעם כעפל ובחן תכירני
בגלעד תבקשני תדרשני ותדעני.

———

חידה יט.

בראשיתי ואחריתי כאם תראני
מחציו ומעלה, כאב תכבדני,
בימי משה נולדתי, בין העם
נתגדלתי לאיש נשא ורם.
איש ריב ומדון תמיד הייתי,
ברית־אחים הפרתי, שגאתי בזיתי,
אולתי סלפה דרכי, חיי קפדתי,
התחברתי לרשעים, ולשאול ירדתי.

———

חידה כ.

השמר לך, פן תדרוש לחידתי
ולא תאמר יגעתי ולא מצאתי
כן שים פאר תחת אפר
דרוש בספר דברים אמרי שפר
במחנות ישראל בין המסעות
בין נטעי „ארן” תמצא לחידתי תוצאות.

———

חידה כא.

בראשיתי ואחריתי תראוני כפסל ואליל

בול עץ, מסכה, אין בי מועיל

אך אם אגלה לכם רז

הראו כי כחי רב ועז

אמנם גם זר אהיה בעיניכם

פעם אני מביא תועלת וברכה

פעם אני גורם יגון ואנחה

בתוכחה, בשמי יקללו שְׁמיכם

דרשוני באבני ארצנו הקדושה והטהורה

תמצאוני תכירוני ותדעוני עד מהרה.

———

חידה כב.

אמנם כי בעיניך דבר חרש אנכי
בכל זאת כבר הייתי לעולָמים
פעולתו רבה וחזקה ורב כחי
בי בחר יעקב אבינו התמים
טעם זקנים אקח, משיב אחור חכמים
פעם שח עינים שפל הנני
פעם כש׳ד משדי תראני
לא תכבדני אך תחשדני
השמר לך, בידיך לנגוע בי
הרחק ממני אם תדע את שמי.

———

חידה כג.

יש לי פה ומדבר אינני
לבי עלי גם כלי סג הנני
שאו מרום עיניכם להר גבוה
מי ומה אני מי מכם יודע ?

———

הידה, מענינא דיומא.

חידה כד.

ראשיתי ואחריתי נותנים לי לחם
עליהם השלכתי יהבי בצאתי מרחם
השלישי העומד ביניהם,
הוא ראש להכתובים משני עבריהם
קרא את שמו פנים ואחור
בתפלהך היום, גם מחר
בקברות מלכים, כבר נקברתי
בכל זאת, בחיים נשארתי.

———

חידה כה.

שמי אך משלש אותיות
וכבר נודעתי בשנים קדמוניות
ראשיתי ואחריתי בטללי אורות
תוכי תחפשני תראני בנרות
נהדר בכבוד על מרכבה
בשור מקרין זהב פרוים
המון אלפי אלפים ורבבה
ברנה וצהלה הובילוני לירושלים
במקדש עולמים כברוני באורים
בשמחה וששון חג הבכורים.

———

חידה כו.

איה אנכי? אם תשאלני

אם פה תראני, בביתך תביאני

אך אחת תשימני, ולא שתים

כמצוה עלינו בתורה פעמים

במדה טובה, שמי כבר ידוע

תמצאני ותראני, בפרשת השבוע.

———

חידה כז.

ראשית שמי בשם אדם הראשון

תראני באור גם באישון

השניה—בנחל קדומים בנחל קישון

השלישית—תמצא תמושני בידים

הרביעית—איננה במתים אך בחיים

את שמי במלואו תראני בעינים

בימות המשיח, באבני שערי ירושלים.

חידה מעניני דיומא.

חידה כח.

בראשיתי ואחריתי קניתי שם
תוכי, בשרי מעלה במרום
רוחי נשברה, בקראי בגרון
גונח ומילל ביום הזכרון
לקולי יחרד כל העם
כי שברי גדול כים.

———

חידה כט.

ראשיתי ואחריתי בין הנמולים
לא תראני בין הערלים
תוכי מקומי בין הגדולים
פעם גם בין הגמדים
פעם תמצאני בפרי מגדים
שמי תזכיר אך בקדש
בשבת בחג, גם בחדש
קראני במהון, לא בחפזון
תכירני גם בברכת המזון.

חידה מעניני דיומא.

חידה ל.

ביוצאי מצרים במדבר נולדתי
לבני ישראל שמי הגדתי
ברכתי אל תהי בעיניך קלה
לכל מכבדי לא תארע תקלה
יעקב אבינו בשמי קבע דירתו
כסה את אהלו. ולמד את תורתו.

———

פתרון החידות:

א.	תכלת	3
ב.	פרכת	3
ג.	ישפה	4
ד.	בדלח	5
ה.	עזאזאל	6
ו.	חרם	7
ז.	שדי	8
ח.	פורים	9
ט.	רבקה ברק	10
י.	חלן	11
יא.	גרשון	12
יב.	אשכל	13
יג.	דגל	14
יד.	רחב	15
טו.	צלפחד	16
טז.	עצרת	17
יז.	באר	18
יח.	כלב	19
יט.	אבירם	20
כ.	פארן	21
כא.	ברזל	22
כב.	שחר	23
כג.	פסגה	24
כד.	דוד	25
כה.	טנא	26
כו.	איפה	27
כז.	אקדח	28
כח.	שברים	29
כט.	מגדול	30
ל.	סכות	31

המחיר הוא חצי כתר

2/6

וכל המרבה לספר הרי זה משבח.

אדריסתי היא כן:

J. Zaludsky. 2, Exeter Road, Brondesbury, N.W. 6.